

Norges vassdrags- og energidirektorat
Middelthunsgate 29
Postboks 5091
Majorstua 0301 Oslo
E-post: nve@nve.no

20.10.2014

Gjengedal kraftverk –kommentarer fra utbygger SFE Produksjon AS (SFE)

Med referanse til SFEs brev 1233745 Rev. 8, datert 06.08.2014, ønsker jeg å påpeke at kommentarene fra SFE langt i fra tilfredstiller de krav som ble stilt og det ansvaret de har i høringsprosessen.

SFE:

1. Er selektive i hva de kommenterer;
2. Har valgt å sammenfatte høringsuttalelsene i selvvalgte 'temaer', i et forsøk på å forenkle oppgaven deres;
3. Bagatelliserer viktige temaer;
4. Gjengir mange høringsuttalelser på en feilaktig måte;
5. Utelater, eller velger å ikke kommentere, viktige saker som er understreket i høringsuttalelsene.

Tiltakshaver gir ny informasjon i form av korrigerede temperaturkurver, nye vannførings-kurver nedenfor kraftverket, og en ny varighetskurve for vannstanden i Dalevatnet.

Den nye informasjonen gir hverken mer tilfredstillende svar på de spesifikke spørsmålene som ble stilt eller de generelle bekymringene som ble uttrykt av offentligheten, inklusive mange grunneiere. I hovedtrekk viser SFE allikevel en forståelse for de vitenskapelige manglene som er påvist i høringsuttalelsene:

A. Sitat 1 fra SFEs kommentardokument - s. 5, kap. 1.4, siste paragraf:

«Grunneigarar i Ommedal med fleire kritiserer utgreiar av naturmiljø for bruken av frasar som «vi antar», «vi har grunn til å tru», «mest sannsynleg» og «det er ikkje truleg at». SFE Produksjon meiner at sidan det ikkje finst «fasitsvar» i naturen, må ein få fram at det er usikkerheit knytt til vurderingane.»

B. Sitat 2 – s. 4, kap. 1.4, 2. paragraf, siste setning:

«Metoden har sine svakheiter og ein må alltid kunne rekne med å bruke ein viss grad av fagleg skjønn i vurderingane.»

Dette er kjernen i saken. Det er påvist alvorlige mangler og usikkerheter i konsekvensutredningen. Kommentarene fra SFE er fortsatt preget av subjektive fremstillinger og meninger, uten å forbedre karakteristikken og den vitenskapelige forståelsen av vassdraget.

Vitenskapen tilsier at:

- Inntak fra Dalevatnet og i Stølselva vil innvirke på Gjengedalsfossen og gjølet, samt vassdraget mellom Dalevatnet og gjølet. Minstevannsføring i Slettelva og Stølselva vil ha konsekvenser for biotopene langs vassdraget, spesielt i gjølet og ved fossen. Ved presentert og fremstått utbygging stilles det ekstremt sterke krav til floraen og faunen, inklusive rødlistearter, som er av regional/nasjonal verdi. Disse kravene er ikke godt nok definert eller utredet, med de tilsvarende usikkerhetsmomenter og risikoer som en utbygging vil medføre.
- Terskling av Dalevatnet vil, per definisjon, magasinere vann, hvilket vil resultere i demping av flommer, selv nedenfor utløpet av tunnelen. Dette påvirker levevilkårene for fisk og andre arter langs vassdraget.
- Sterkt redusert vannføring over fossen, ved alle hydrologiske forhold, og spesielt ved flommer, vil redusere, om ikke eliminere, sedimenttransport på de stedene hvor sedimenter (dvs. sand og grus) trenges, altså i gytegroper langs og nedenfor gjølet.
- Omlodning av "distillert" (dvs. sedimentfattig) vann fra Dalevatnet til en begrenset og trang del av gjølet vil medføre økt og dominerende utgraving av bunnsedimenter og gytegroper langs gjølet nedenfor fossen, da tilførselen av sedimenter blir "avskåret".
- Omlodning av vann fra Dalevatnet gjennom tunnel kortsletter naturlig transport av næringsstoffer over fossen, hvilket betyr forandringer på næringstilførsel til fisk og andre nedenfor fossen.
- Omlodning av vann fra Dalevatnet gjennom tunnel vil også kortslette temperaturforholdene langs vassdraget, hvor forholdene i Dalevatnet vil dominere elvestrekket nedenfor utløpet av tunnelen. Den naturlige temperatursyklusen som gjelder på forskjellige punkter langs vassdraget forandres. Selv den oppdaterte temperaturkurven (Figur 4 i kommentaren fra SFE) viser at temperaturforhold nedenfor fossen vil bli tidsmessig forskjøvet.
- Anleggsarbeid i et steilt, utilgjengelig og uframkommelig parti av gjølet vil naturlig nok medføre usikkerhetsmomenter i utføringen av arbeidet, hvilket vil kreve tiltak som i seg selv kan være skadende.
- Redusert vannføring i Slettelva og Stølselva reduserer assimilativ kapasitet og øker risiko for påvirkninger på vannkvalitet som følge av kloakk og andre jordbruksrelaterte utslipp fra gårder langs vassdraget. Kravene som stilles av Vanndirektivet må tas med i betraktning, om ikke av SFE, så av gjeldende myndigheter.

Det har liten hensikt å repetere alle innvendingene som ble levert i høringsuttalelsen i June 2014. SFEs kommentarer styrker bare den konklusjonen som ble trukket da – **konsesjonssøknaden må gis avslag.**

Det stilles også krav til NVE at man forsikrer om at alle høringuttalelsene blir grundig vurdert i bestemmelsesprosessen, og at begrunnelser blir publisert. Bestemmelser og begrunnelser for hvilke uttalelser en betrakter som relevante eller ikke relevante i saken må også offentliggjøres.

Med Vennlig Hilsen,

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Henning Moe', with a long horizontal stroke extending to the right.

Henning Moe
Konvalveien 3
1450 Nesoddtangen
E-post: moeh@cdmsmith.com